

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТ ПАРТИЯСЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЫ
БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЯ КОМИТЕТИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР
ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЯ
СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

СЭТА-НЫҢ ДЫҢНАДЫ

Корабль-спутниктиң ужуушкунун шимчилээринин айтылган программасы 1960 чылдың май 19-та доозулган. Ол программаны өзүгөрү корабль-спутникти чоруп турган оруундан дүжүрү-биле майынч 19-та 2 шак 52 минутта ужуушкуну оожумнадырының шимчилээри херекселди ажалдадыр болгаш агаар кирбес набианы башкалардырының номандасын берген. Шимчилээринин оожумнадыр херексел ажалдыр берген. Шимчилээри ажалдыр уезинде корабль башкаларын баш удуу көргөини өзүгөрү ботандырып турган. Ынчалза-даа корабль-спутникти угал башкалар системаның бирозинге ол үеде болган урелишкенин түнелинде доктаадырының күжүнү угланышыны санап казындын эскерли берген. Корабльдин дүргенин оожумнадырының орунга элзиз күштелишкени болган, ынчангаш корабль-спутник мурнундагызынга барып чөргөлөшкөн болза-даа оон дыка ыран алогейлик (эң ырак тоочалыг) эллиптиктик чаа орууче шилчезен.

Корабль-спутниктен агаар кирбес набианы башкалардыры боттанган болгаш ол өйдө набианы чогууру-биле башкалар системаның болза-чогууру-биле ажалдап турары демдеглеттинген.

Корабль-спутниктиң баштайгы салып ундурушкунун түнелинде элзиз хай эртем болгаш техниктиг эң чугула сорулгалар шимчилеттинген.

Корабль-спутникти долгандырыкче чоон орууче бичин-даа чазыг чока ундуренин хандырган күчүлүг ракета-чедиркичтиндегидеги салып ундурушкунуң болгаш ужуушкуну хынаттырган.

Ужуп чоруп турарының уезинде корабль-спутникти идегелдик башкалары болгаш, ону элзиз маш дун-хүннерин дургузунда хайгаараары ботандырттыган.

Корабль-спутниктен агаар кирбес набианы башкалардыры база агаар таарыштарының системасы анаа ажалдап турган болгаш кижиниң келир үеде ужуушкунуң эргенен чугула байдалды ужуушкунуң бүгү дургузунда хандырып турган дээрин телеметри-

тиг хемчээшкенин алган сан-түнелдер көргүзүп турар. — Телеграфтың хевирин өзүгөрү корабль-спутник-биле харылза анаа чоруп турган. Телефон хевир-биле чер кырының радиостанцияларының корабль-спутниктиң аппаратураларын дамчыштыр дедир дамчыдылгаларының уезинде ажал шимзи-дааштыг болгаш улуг хамдыгышкыныларды эртен.

Корабльдин кырыне командылашынының дамчыдырынга, оон ужуушкунуң оруун хыназырынга болгаш ында тургускан чуу-бүрү системаларың ажалының дугайында телеметриктиг медзелери оон дамчыдырынга таарыштып кылган тусый радио-херекселдер боттарының сорулгаларын чедиркичтин күүсеткен.

Боттары башкаларын ажалдаар хүн батареяларының ажалы анаа чоруттунуп турган. — Дүжүүшкуну ботандырырынга таарыштыр кылган кол аппаратура шуптузу шын төлөвилетинген болгаш ол сорулгалы күүседирин хандырып шыдаар.

Корабль-спутниктиң баштайгы ужуушкунундан алган сан-түнелдер дээрин дөлгөмөрниче кижиниң келир үеде башкаларын шимчилээри ужуушкунун ботандырырының хай материалды берген болгаш космистиң корабльди тургузарының уезинде кылган кол-кол ажалдырың шын болганын көргүсөн. Чоруттунган ажалдырының түнелдери шенелделерин моон сонгааргы үе-чадаларыне кирер арганы берип турар.

Амгы үеде корабль-спутник болгаш оон чанында чоруп турар агаар кирбес набиана долганыр шакы 94,25 минуттага дөңкөжир орун-биле шимчел чоруп турар. Оруунуң перигеи (эң чоошылалыкы) 307 километрге, а алогейи (эң ыраакы) — 690 километрге дөңкөжир.

Ракета-чедиркичтин сөлүгү неэзе мурнундагы оруу-биле шимчилээрин ургүлчүлөп турар.

Корабль-спутниктиң кырында тургускан «Сигнал» деп радио-дамчыдыкчы болза системаларың болгаш херекселдерин ажалының дугайында медзелериң Чреже дамчытышаан, анаа ажалдаарын ургүлчүлөп турар.

Эргим өш Ульбрихт!
Эргим өш Гротеволь!
Эргим өш Дикман!
Эргим өш Коррен!
Эргим өштер болгаш өнүктөр,
Герман Демократтыг Республиканын наймысыламы — Берлинниң чурттагычлары!

Силерниң-биле, Германияның төөгүзүнде ажалчынарның болгаш таараачынарның баштайгы күрүнесиниң хамаатылары-биле база дагы ужурашп турарымыс бо-дур.

Парижте Москвага эеп бар чыкпаш, Берлинге келин деп чалааны дөш Германияның Социалисттик Чагы ай партиязының Төп Комитетинде болгаш Герман Демократтыг Республиканың чазанга бодумунун өмүзөмдөн болгаш аян-чорукка мени удеп чоруп эштерин өмүзөмдөн илзи-биле өөрүп четтиришкени илередирин чөшөөрчө көрүер.

Берлинниң чурттагычларына, оларнын нуртунда Герман Демократтыг Республиканың бүтү улузунга, нече черде социалисттик күрүнесин сорул кирешкенин шудургу күш-ажыл-биле тургузуп турар бүтү кижилерге Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиясының Төп Комитетини, Совет чазактын болгаш бистичи бүтү улузунда өмүзөмдөн акыл-думаның изиг байыры чедирип тур мен.

Силерниң чериперге бистичи келгенин мурнаы баштайгы минуттадан эгелээш-ле бистичи көргүскөн сагыш-сеткилди ханы хайныктырып турар акыл-думалык хүлөп алышкымы дөш Улуг Берлинниң өбөр-бүргөмисти эш Эбертке болгаш Герман Демократтыг Республиканың наймысыламын бүтү чурттагычларыга өөрүп четтиришкени илередирин күзөп тур мен. Ам Берлинде ягаан чектер үзүп, доорайын чыды чагайып турар-дыр. Дүүн көрүвүскө Берлинниң бүтү ягаан чектери бистичи чоруп турганымс кулумчуларда өзү үзүп турар шыкпаш болган.

Найралчы уткуп алышкын дөш четтирдис. Ол бүтүп бистер болза, эп-сеткил каттыштырыламын илереди кылдыр, Совет Эвилелин, оон улузун, бистичи Коммунисттик партиясы, бистичи чурттарымыстың уластарының боттарының амдылар-чурттагалымын, күш-ажылымы болгаш демиселинге удурутпа болдуруп турары марксизм-ленинизмниң уду идеаларын акыл-думанын сагыш-сеткилин өзүзү-биле өөрүп турарының илереди кылдыр үнелеп турар бис.

Эштер! Дөрт улуз күрүнесинин чазактар баштынарының оран делерине бүтү кижилерге маанаттырган ужуражышкыны Парижге болуп ужурул турганын билер болгай силер. Ол чөвүлө хурал уластар аразының харылзааларына таарымчалыг байдалды тургузарыга иди бөрү илзиди айтырларыны көр болгаш шимтирээр, ол дөрге ялзы-бүрү социал болгаш нитилде тургузуг күрүнесинин тайбын кожанымс турарының принциптерин бастынар деп бүгү делегей санап турган.

Бедик депнеге ужуражышкын болбааны харанданч-дыр, Американың Каттышкан Штаттарының чагырымч бүктөрү боттарының өнүкчөнтөгил, агрессии үлгилериниң биле оон буудулурун каалтылар. Ону ам бүтү делей билер, ынчангаш чөвүлө хуралды түзүлгө дөш харымсалганы арыз баштан калдык бичке чаа каарын күзөп турар америк дипломаттар болгаш арын-иүрү чөк ажалдыкчылар кайы хире-лаа быдалайнып тургаж, — шыныгы херек дөмей-ле тилээр!

Чөвүлө хуралга белеткек уезинде нарыкчылар уелер тытпып келбени дөш бүгү-ле чүддери кылдып, Совет Эвилелин бедик депнеге чөвүлө хуралга шудургу белеткен. Бистер шериг дуврөзюнерин болгаш атомнуг өөредилгелери чарлаваан бис, шеригниң разведчик самолёттары Американың Каттышкан

Штаттарыне чорутпаан бис. Бедик депнеге чөвүлө хуралга өн-өш шыныгы болгаш чагай боддалдыр белеткенге бис.

Бедик депнеге ужуражышкыны барын таламы киржикчилери ялзы-бүрү чергели, ынчалзажок бистичи көргөни-биле алырга, илзиди үзө-бодалды барымдалап турган шыкпаш болган, конференция эгелеринин ырак мурнунда-ла дүвөрнич медзелер биске кирер тургаж, чагай бодал тилеп унгер боор кылдыр бодаттынып турган чүе. Ол дөрге сорулту сергелди, делегейнин нарын айтырларын шимчилерниң айдиг берген дег калдыр чүу-лаа бол таарымчалыг байдал тургустунган турар-дыр өөспө дээрзиниң дугайын чугаалап турган.

Ынчалзажок, Американың Каттышкан Штаттарына ялзы-бүрү политиктиг күштерин чажыт болгаш нарын демисели чоруп турган хиредир. Ол дөрге улуз карамышкынары болдуруп турган. — Бир өөс утшаан болунар, Американың Каттышкан Штаттарына аян-чоруктан эеп келеш, ол дугайын чугаалаан мен. Хей-хей айтырларга үе харым бөриге мычан далашпаан бис. Каттышкан Штаттар «соок дайыны» болгаш чөспөтленишкенин өндөре бүдүренин күштери тилээр бе, азы тайбын кожанымс турарының талалакчылары тилээр бе дээрин хайгаарал турган бис.

Илзиди чөвүлө хуралды чагай түнелдик болдунар аргалымыдан курган хире болгаш ужуражышкыны үеде, дугурту алымшыны шалтыктаар дөш бүгү-ле чүддери кылдып турганар. Шеригниң разведчик самолётун олар апрель 9-та бистичи чуртувусче чорутканар. Дайышлары өөртөс төлөдө, удууларымын кылбөс деп мычан шимтирлөөнистин мурнунда-ла чугаалаан болгай мен. Бир тө саялр самолётту дүжүр атынамында, бистичи шургул кирешкенин боттарының дээрини камгалар шимчөөр чок тур деп, олар мычалдыр бодал турган хире.

Ол дөрге бистичи ылымшкын, базымын болган. Пентагонун ажалдыкчылары шпюн самолёттун дараанын ужуушкунуң делегейин пролетаркы байырлары майын 1-ге капырлаштыргаш, агрессии үлгилерин катаптарын шимтирээр. Ынчалзажок, чугаалап турары мычаш, бодал турганыдан мырнай сыр өскө чөвө болган. Самолет ужулуп үнөш, баазымыга дедир ужулуп келбөөс. Самолет дүжүр атырган, ынчангаш оон буудуулары ам идегелде «баазада» — Москвада делегейде чыдар, а ужудукчузу судат-дыр апаар.

Империализмин аратаның күштери бо дугайы хайгаарал-ла үнөш. Хүлөп көрдүгенин өзүгөрү, агрессорлар бо таарылда буруушун минир, үрөшкенин буруу шаар, илзиди ажалдык чүвени катталгаш болгаш буруулаары кезелип шаажылаар деп өзүредилгелери бөрү турган кийик. Илзиди чөвө болбаан харын, каржыламышкын агрессорларын карактары согууртышкан. Самолеттар силерге мурнунда-лаа ужуп турган болгаш келир үеде-даа ужур апаар, чүте дөрге илзиди хемчеглер Каттышкан Штаттарын национал политикамын эрге-ажыктарына таарымч турар чүе деп, олар чарлаанар. Көрдүрөч бе, канчалдыр чуртуурунга чөспөтөн-дыр.

Ол дөрге өөр-дөрбичи өзү болган. Бо өөстү хей катал каталп турар киж мен, чүте дөрге АКШ-тын күрүне ажалдыкчыларының үлгилеринин угаан-бодал чогуи, авантюристик шычы тодаргай болгу дег өскө өөстү шилип алыр берге-дыр.

Өскөниң самолёттары дөрге өөстүп келири билек харын кылдыр атомнуг бомбардировщиктери дораан-на чорудар арганы бистерге берген чүе, оларын самолёттары өскөни агаар делегейне шургул кирип болур деп, чүте канчалды болгаш турамык сеткилди кижилер санап болур. Чамдык чурттары дээрниче кажан олар шургул кирип турда, оларга илзиди болган хире. Олар мычалдыр хей катал кылдып келген болгаш кылдып турар. Ынчаарга Совет чуртун дээрниче шургул кирер эрген дайынга бербөөн. Бир өөс ол оны кылдыр болза, бодунуң өдүмү оортан тып алыр.

Ол агрессии үлгилерин СССР-ниң Дээди Советинин сессиясына буруу шапкан бис. Ону бистичи бүтү улузунусу буруу шапкан. Ам ол айтырлыгы Совет Эвилели Айымч чок чорук Чөвүлелине тургускан, Даштыкы херектер министри эш Громыко өлчө чорупкан.

Америк дайымыратарының ол агрессии актызын — дайынның дөрт өгө медзөө деп санаптып турар бис. Ол дөрге, казыгы болгаш каржы чүтүлдериң изишкени-дыр. Самолетту дүжүр адып, ол агрессии актызы хей-ниятанын судуга ынчаар чалды-биле тургусулаан, «соок дайыны» камгалачыларының изиг баштары соодун турарымыс ол.

Эштер! Бистичи чуртувусча уду өнүкчө-чөгөлөр үлгилетине берген байдалдыр турда бөзүн, барганын ажал чок хире турар-даа Парижге баштын шимтирээр бис. Америкау-нар самолөдун чорутушпаан, Совет

чазак чөвүлө хуралга чүте чүткөвөн өөс, харын харылзааларын чидилгендеринге чаа чылдакты тывар, байдалды илзиди кызыгаарына чедир илзиди болгаш Парижге ужуражыры боан кижилерге таарымчалыг байдалды бодурубас дөш бүтү чүвени кылдып турган.

Ынчаарга Совет чазак тайбычче шудургу болгаш чүткүлдүр чүткүп турар. Бий келген айтырларыны бодамчалыг шимтирээр, кижилерге таарымчалыг болгаш чурттаар арганы бөр төлөдө, Совет чазак бичин-ле илзиди бөзүн, бичин-ле арганы бөзүн ажалдырынга белден. Илзиди ам-даа чытпаш кылдыр болгаш, ол ужуражышкына белеткенип үргүчүлөп турган бис.

Чангыс ужуражышкына олура кааптарга-ла бүтү-ле айтырлар шимтирлеттине бөр кылдыр манавайн турган бис. Ынчалзажок чамдык үдөзүн айтырлар шимтирлеттинеги туруп болгаш кылдыр болган турган бис. А оон аныгы, дипломаттыг арга-биле азы даштыкы херектерин министрлер-биле дугуртугалар белеткөөрине угланышкын бердинген турар боор деп бодан бис.

Каттышкан Штаттарынын реакциды күштери болгаш илзиди Пентагон чөвүлө хуралды чагай түнелдик болдунар аргалымыдан курган хире болгаш ужуражышкыны үеде, дугурту алымшыны шалтыктаар дөш бүтү-ле чүддери кылдып турганар. Шеригниң разведчик самолөдун олар апрель 9-та бистичи чуртувусче чорутканар. Дайышлары өөртөс төлөдө, удууларымын кылбөс деп мычан шимтирлөөнистин мурнунда-ла чугаалаан болгай мен. Бир тө саялр самолётту дүжүр атынамында, бистичи шургул кирешкенин боттарының дээрини камгалар шимчөөр чок тур деп, олар мычалдыр бодал турган хире.

Ол дөрге бистичи ылымшкын, базымын болган. Пентагонун ажалдыкчылары шпюн самолёттун дараанын ужуушкунуң делегейин пролетаркы байырлары майын 1-ге капырлаштыргаш, агрессии үлгилерин катаптарын шимтирээр. Ынчалзажок, чугаалап турары мычаш, бодал турганыдан мырнай сыр өскө чөвө болган. Самолет ужулуп үнөш, баазымыга дедир ужулуп келбөөс. Самолет дүжүр атырган, ынчангаш оон буудуулары ам идегелде «баазада» — Москвада делегейде чыдар, а ужудукчузу судат-дыр апаар.

Империализмин аратаның күштери бо дугайы хайгаарал-ла үнөш. Хүлөп көрдүгенин өзүгөрү, агрессорлар бо таарылда буруушун минир, үрөшкенин буруу шаар, илзиди ажалдык чүвени катталгаш болгаш буруулаары кезелип шаажылаар деп өзүредилгелери бөрү турган кийик. Илзиди чөвө болбаан харын, каржыламышкын агрессорларын карактары согууртышкан. Самолеттар силерге мурнунда-лаа ужуп турган болгаш келир үеде-даа ужур апаар, чүте дөрге илзиди хемчеглер Каттышкан Штаттарын национал политикамын эрге-ажыктарына таарымч турар чүе деп, олар чарлаанар. Көрдүрөч бе, канчалдыр чуртуурунга чөспөтөн-дыр.

Ол дөрге өөр-дөрбичи өзү болган. Бо өөстү хей катал каталп турар киж мен, чүте дөрге АКШ-тын күрүне ажалдыкчыларының үлгилеринин угаан-бодал чогуи, авантюристик шычы тодаргай болгу дег өскө өөстү шилип алыр берге-дыр.

Өскөниң самолёттары дөрге өөстүп келири билек харын кылдыр атомнуг бомбардировщиктери дораан-на чорудар арганы бистерге берген чүе, оларын самолёттары өскөни агаар делегейне шургул кирип болур деп, чүте канчалды болгаш турамык сеткилди кижилер санап болур. Чамдык чурттары дээрниче кажан олар шургул кирип турда, оларга илзиди болган хире. Олар мычалдыр хей катал кылдып келген болгаш кылдып турар. Ынчаарга Совет чуртун дээрниче шургул кирер эрген дайынга бербөөн. Бир өөс ол оны кылдыр болза, бодунуң өдүмү оортан тып алыр.

Ол агрессии үлгилерин СССР-ниң Дээди Советинин сессиясына буруу шапкан бис. Ону бистичи бүтү улузунусу буруу шапкан. Ам ол айтырлыгы Совет Эвилели Айымч чок чорук Чөвүлелине тургускан, Даштыкы херектер министри эш Громыко өлчө чорупкан.

Америк дайымыратарының ол агрессии актызын — дайынның дөрт өгө медзөө деп санаптып турар бис. Ол дөрге, казыгы болгаш каржы чүтүлдериң изишкени-дыр. Самолетту дүжүр адып, ол агрессии актызы хей-ниятанын судуга ынчаар чалды-биле тургусулаан, «соок дайыны» камгалачыларының изиг баштары соодун турарымыс ол.

Эштер! Бистичи чуртувусча уду өнүкчө-чөгөлөр үлгилетине берген байдалдыр турда бөзүн, барганын ажал чок хире турар-даа Парижге баштын шимтирээр бис. Америкау-нар самолөдун чорутушпаан, Совет

чөвүлө хуралга чүте чүткөвөн өөс, харын харылзааларын чидилгендеринге чаа чылдакты тывар, байдалды илзиди кызыгаарына чедир илзиди болгаш Парижге ужуражыры боан кижилерге таарымчалыг байдалды бодурубас дөш бүтү чүвени кылдып турган.

Ынчаарга Совет чазак тайбычче шудургу болгаш чүткүлдүр чүткүп турар. Бий келген айтырларыны бодамчалыг шимтирээр, кижилерге таарымчалыг болгаш чурттаар арганы бөр төлөдө, Совет чазак бичин-ле илзиди бөзүн, бичин-ле арганы бөзүн ажалдырынга белден. Илзиди ам-даа чытпаш кылдыр болгаш, ол ужуражышкына белеткенип үргүчүлөп турган бис.

Чангыс ужуражышкына олура кааптарга-ла бүтү-ле айтырлар шимтирлеттине бөр кылдыр манавайн турган бис. Ынчалзажок чамдык үдөзүн айтырлар шимтирлеттинеги туруп болгаш кылдыр болган турган бис. А оон аныгы, дипломаттыг арга-биле азы даштыкы херектерин министрлер-биле дугуртугалар белеткөөрине угланышкын бердинген турар боор деп бодан бис.

Каттышкан Штаттарынын реакциды күштери болгаш илзиди Пентагон чөвүлө хуралды чагай түнелдик болдунар аргалымыдан курган хире болгаш ужуражышкыны үеде, дугурту алымшыны шалтыктаар дөш бүтү-ле чүддери кылдып турганар. Шеригниң разведчик самолөдун олар апрель 9-та бистичи чуртувусче чорутканар. Дайышлары өөртөс төлөдө, удууларымын кылбөс деп мычан шимтирлөөнистин мурнунда-ла чугаалаан болгай мен. Бир тө саялр самолётту дүжүр атынамында, бистичи шургул кирешкенин боттарының дээрини камгалар шимчөөр чок тур деп, олар мычалдыр бодал турган хире.

Ол дөрге бистичи ылымшкын, базымын болган. Пентагонун ажалдыкчылары шпюн самолёттун дараанын ужуушкунуң делегейин пролетаркы байырлары майын 1-ге капырлаштыргаш, агрессии үлгилерин катаптарын шимтирээр. Ынчалзажок, чугаалап турары мычаш, бодал турганыдан мырнай сыр өскө чөвө болган. Самолет ужулуп үнөш, баазымыга дедир ужулуп келбөөс. Самолет дүжүр атырган, ынчангаш оон буудуулары ам идегелде «баазада» — Москвада делегейде чыдар, а ужудукчузу судат-дыр апаар.

Империализмин аратаның күштери бо дугайы хайгаарал-ла үнөш. Хүлөп көрдүгенин өзүгөрү, агрессорлар бо таарылда буруушун минир, үрөшкенин буруу шаар, илзиди ажалдык чүвени катталгаш болгаш буруулаары кезелип шаажылаар деп өзүредилгелери бөрү турган кийик. Илзиди чөвө болбаан харын, каржыламышкын агрессорларын карактары согууртышкан. Самолеттар силерге мурнунда-лаа ужуп турган болгаш келир үеде-даа ужур апаар, чүте дөрге илзиди хемчеглер Каттышкан Штаттарын национал политикамын эрге-ажыктарына таарымч турар чүе деп, олар чарлаанар. Көрдүрөч бе, канчалдыр чуртуурунга чөспөтөн-дыр.

Ол дөрге өөр-дөрбичи өзү болган. Бо өөстү хей катал каталп турар киж мен, чүте дөрге АКШ-тын күрүне ажалдыкчыларының үлгилеринин угаан-бодал чогуи, авантюристик шычы тодаргай болгу дег өскө өөстү шилип алыр берге-дыр.

Өскөниң самолёттары дөрге өөстүп келири билек харын кылдыр атомнуг бомбардировщиктери дораан-на чорудар арганы бистерге берген чүе, оларын самолёттары өскөни агаар делегейне шургул кирип болур деп, чүте канчалды болгаш турамык сеткилди кижилер санап болур. Чамдык чурттары дээрниче кажан олар шургул кирип турда, оларга илзиди болган хире. Олар мычалдыр хей катал кылдып келген болгаш кылдып турар. Ынчаарга Совет чуртун дээрниче шургул кирер эрген дайынга бербөөн. Бир өөс ол оны кылдыр болза, бодунуң өдүмү оортан тып алыр.

Ол агрессии үлгилерин СССР-ниң Дээди Советинин сессиясына буруу шапкан бис. Ону бистичи бүтү улузунусу буруу шапкан. Ам ол айтырлыгы Совет Эвилели Айымч чок чорук Чөвүлелине тургускан, Даштыкы херектер министри эш Громыко өлчө чорупкан.

Америк дайымыратарының ол агрессии актызын — дайынның дөрт өгө медзөө деп санаптып турар бис. Ол дөрге, казыгы болгаш каржы чүтүлдериң изишкени-дыр. Самолетту дүжүр адып, ол агрессии актызы хей-ниятанын судуга ынчаар чалды-биле тургусулаан, «соок дайыны» камгалачыларының изиг баштары соодун турарымыс ол.

Эштер! Бистичи чуртувусча уду өнүкчө-чөгөлөр үлгилетине берген байдалдыр турда бөзүн, барганын ажал чок хире турар-даа Парижге баштын шимтирээр бис. Америкау-нар самолөдун чорутушпаан, Совет

чөвүлө хуралга чүте чүткөвөн өөс, харын харылзааларын чидилгендеринге чаа чылдакты тывар, байдалды илзиди кызыгаарына чедир илзиди болгаш Парижге ужуражыры боан кижилерге таарымчалыг байдалды бодурубас дөш бүтү чүвени кылдып турган.

Ынчаарга Совет чазак тайбычче шудургу болгаш чүткүлдүр чүткүп турар. Бий келген айтырларыны бодамчалыг шимтирээр, кижилерге таарымчалыг болгаш чурттаар арганы бөр төлөдө, Совет чазак бичин-ле илзиди бөзүн, бичин-ле арганы бөзүн ажалдырынга белден. Илзиди ам-даа чытпаш кылдыр болгаш, ол ужуражышкына белеткенип үргүчүлөп турган бис.

Чангыс ужуражышкына олура кааптарга-ла бүтү-ле айтырлар шимтирлеттине бөр кылдыр манавайн турган бис. Ынчалзажок чамдык үдөзүн айтырлар шимтирлеттинеги туруп болгаш кылдыр болган турган бис. А оон аныгы, дипломаттыг арга-биле азы даштыкы херектерин министрлер-биле дугуртугалар белеткөөрине угланышкын бердинген турар боор деп бодан бис.

Каттышкан Штаттарынын реакциды күштери болгаш илзиди Пентагон чөвүлө хуралды чагай түнелдик болдунар аргалымыдан курган хире болгаш ужуражышкыны үеде, дугурту алымшыны шалтыктаар дөш бүтү-ле чүддери кылдып турганар. Шеригниң разведчик самолөдун олар апрель 9-та бистичи чуртувусче чорутканар. Дайышлары өөртөс төлөдө, удууларымын кылбөс деп мычан шимтирлөөнистин мурнунда-ла чугаалаан болгай мен. Бир тө саялр самолётту дүжүр атынамында, бистичи шургул кирешкенин боттарының дээрини камгалар шимчөөр чок тур деп, олар мычалдыр бодал турган хире.

Ол дөрге бистичи ылымшкын, базымын болган. Пентагонун ажалдыкчылары шпюн самолёттун дараанын ужуушкунуң делегейин пролетаркы байырлары майын 1-ге капырлаштыргаш, агрессии үлгилерин катаптарын шимтирээр. Ынчалзажок, чугаалап турары мычаш, бодал турганыдан мырнай сыр өскө чөвө болган. Самолет ужулуп үнөш, баазымыга дедир ужулуп келбөөс. Самолет дүжүр атырган, ынчангаш оон буудуулары ам идегелде «баазада» — Москвада делегейде чыдар, а ужудукчузу судат-дыр апаар.

